

Casusluk suçuna adli kontrol

ABONE OL

Google News

Ajanlıkla suçlanan Dündar ve Gül hakkındaki 26 Şubat darbe kararının gerekçesini açıklayan Anayasa Mahkemesi, 'ama'lı, 'fakat'lı cümlelerle, kamuoyundan gelen eleştirileri cevapladı.

Star

Anayasa Mahkemesi (AYM), gazeteciler Can Dündar ve Erdem Gül ile ilgili 26 Şubat'ta verdiği kalkışma mahiyetindeki ihlal kararının hukuki gerekçesini açıkladı. Ancak yüksek mahkemenin, gerekçeden ziyade kamuoyundan gelen eleştirilere yanıt vermeye çalıştığı gözlemlendi. Gerekçede "ama, fakat"lı cümlelerle içine girilen hukuksuzluk adeta gizlenmeye çalışıldı.

BAŞVURUYA BAKTIK

Sanıklar hakkında açılan kamu davası "siyasi casusluk" olmasın rağmen AYM, bu suçu baz almadıklarını ifade etti. Gerekçede, başvurunun konusunun ne olduğunu dikkate aldıklarını belirten yüksek mahkeme, "yayımladıkları haberler gerekçe gösterilerek başvuruçuların 'tutuklanmaları' nedeniyle ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği iddiası"nı dikkate aldıklarını ifade etti. "İşin esasına girdi" eleştirilerine de gerekçeli kararında yanıt veren AYM, sadece ifade özgürlüğü kapsamında olayı ele aldıklarını "davanın esas ve yargılama sürecinin muhtemel sonuçları" konusuna girmediklerini savundu. Israrla işin esasına girmediği yorumları yapan yüksek mahkeme,

siyasi casusluk suçlamasıyla müebbet hapis cezasıyla yargılamaları süren sanıklar için "adli kontrol tedbirlerinin" neden ilk derece mahkemesi tarafından düşünülmediğini sordu. Yüksek mahkeme, casuslukla suçlananların adli kontrol şartıyla salıverilmesini makul göstererek emsal oluşturdu. Gerekçede, Anayasa'da yer alan hak ve özgürlükler ihlal edilmediği sürece ilk derece mahkemelerinin kararlarının bireysel başvurular yoluyla değerlendirilemeyeceği belirtildi. Bu görüş "ancak" denilerek bir sonraki cümlede adeta, "Ben yine de süper temyiz mahkemesiyim" itirafı gibi devam etti. Gerekçede, "Ancak Anayasa'nın 19. maddesinin 3. fıkrasında sayılan koşulların bireysel başvuru konusu yapılmış olan tutuklama kararlarının gerekçelerinde gösterilmiş olup olmadığını ve somut olayın koşulları altında tutuklama tedbirine başvurulurken Anayasa'nın 13. maddesinde yer verilen temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasının ölçütleri arasında yer alan ölçülülük ilkesine uyulup uyulmadığını denetlemek Anayasa Mahkemesinin görevidir" denildi. Anayasa Mahkemesi, her ne kadar "esasa girmedim" dese de gerekçesinden anlaşıldığına göre en başından itibaren sanıkların suçunu "casusluk" değil "basın suçu" gibi gördüğünü de şu ifadelerle adeta itiraf etti: "TIR'ların içinde ne olduğuna dair kamuoyunda yapılan soyut tartışmalardan farklı olarak, benzer bir fotoğrafın ve bilgilerin tutuklamaya konu haberlerden yaklaşık 16 ay önce yayımlanmış olması ve bunlara başvuru dosyasının inceleme tarihi itibarıyla dahi internet üzerinden kolayca ulaşılabilmesi, tutuklama için gereken kuvvetli suç şüphesinin varlığının tespiti bakımından dikkate alınmalıdır."

"GEREKLİ" DEĞİLMİŞ

Gerekçede, "Başvurucular hakkında tutuklama tedbirinin uygulanmasının neden 'gerekli' olduğu, somut olayın özelliklerinden ve tutuklama kararının gerekçelerinden anlaşılammaktadır" ifadeleri dikkat çekti. Yüksek mahkeme, tutuklama şartları arasına bir de "gerekli olma" gibi soyut bir şartı getirmiş oldu. Can Dündar, tahliye olduktan sonra verdiği bir demeçte kendilerini "halkın casusları" olarak nitelmişti. Yüksek mahkemenin de buna benzer bir yaklaşımla gazetecileri "kamunun gözetleyicisi" olarak görmesi dikkatlerden kaçmadı.

MAHKEME İTİRAZ ETMELİ

- AK Parti Denizli Milletvekili Avukat Cahit Özkan: "AYM, kendini bir süper mahkeme yerine koymuş. Artık bundan sonra yerel mahkemelerin dosyaları almalarına gerek bile yoktur. Joe Biden, Can Dündar'ın çocuğuyla görüştüğünde, "Gerekli çalışmaları yapıyoruz ve gerekli netice alınacaktır" demişti. Bugün ilk derece mahkemesi gerekli incelemeyi yapacak. Tekrardan tutuklama kararı verebilir. Eğer yerel mahkeme bu davayı AYM'nin kararına uyup dosyayı kaldırır, tüm diğer mahkemelerde yargılananlar AYM'nin kapısına dayanır."

MİLLİ GÜVENLİK RİSKİ GÖRMEZDEN GELİNEMEZ

- **HİCABİ DURSUN:** Devleti yöneten otorite milli güvenliği tehlikede görüyorsa ve bunu bazı argümanlarla ortaya koyarak milli güvenliğe yönelik riskin ciddi boyutlarda olduğunu dile getiriyorsa bunun görmezden gelinmesi, ifade özgürlüğünden beklenen görev ve sorumluluklarla çelişmektedir. Kamuoyunda "MİT TIR'ları" olarak adlandırılan olaylarla ilgili daha önce haber yapılmış bir hususun yeniden haber yapılması gibi basit bir durum olmadığını ortaya koymaktadır.

- **RIDVAN GÜLEÇ:** Başvurucuların tutuklu yargılanmalarına yönelik yaptıkları ihlal başvurusu ile basın ve ifade özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin ihlal başvuruları birlikte incelenebilecek hususlardan da değildir. Tüm dünyada Wikileaks Belgeleri olarak bilinen istihbarat verilerini yayınlamakla suçlanan Julian Assange halen Ekvador'un Londra Büyükelçiliğinde siyasi sığınmacı olarak kalmaktadır.

- **KADİR ÖZKAYA:** "Bir anlamda da Devletin suçlu olarak gösterilmesinin amaçlanmış olabileceği, böylece de 'FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün örgütsel amaçları doğrultusunda örgüte üye olmadan bilerek ve isteyerek yardım etmek' fiilinin gerçekleşmiş olabileceği olasılığı sulh ceza hakiminin ilk tutukluluğa ilişkin kanaatinin oluşmasında dikkate alınmış olabileceği gözetilmelidir.

CEVAP GİBİ GEREKÇE

- AK Parti Burdur Milletvekili Reşat Petek: "Kamuoyundaki eleştirilere de cevap veren bir gerekçe yazılmış. AYM bu kararıyla aslında bozuk sicilini sürdürdü. Gazeteci olmaya da gerek yok, MİT TIR'larını durduran da bu gerekçeyle AYM'ye, 'Bizi de bırakın' diye başvurabilirler."

- Ceza Avukatı Cüneyt Toraman: "Bu gerekçeyle birlikte FETÖ'den artık yağmur gibi başvuru gider AYM'ye. AYM bu kararıyla 'FETÖ davasında yargılananlar, ilk derece mahkemelerini boşverin, bana başvurun serbest bırakırım' diyor."

SABAH